

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Tallián Béla,

m. kir. földmivelésügyi miniszter.

A magyar földmivelés-ügy hajójának új kormányosa került. *Tallián Béla* az új földmivelési miniszter mult kedden tette le esküjét a király kezébe. *Tallián Béla* még javakorabeli ember és 1851. évben a somogy-megyei Szabás községben született. A pozsonyi jogakadémiának elvégzése után a közigazgatási pályára lépett 1873-ban és ez idő óta fokról-fokra emelkedve 1894. évben Csongrádmegye főispánja lett. Az 1896-iki országos választások alkalmával a törökkanizsai kerület képviselője lett és a Ház bizalma 1898-ban az alelnöki székbe ültette, amely minőségéből kifolyólag a király a valószínűs belső titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki őt 1901-ben. — Most, hogy a földmivelés-ügyi tárca vezetésére vállalkozott, reményeket fűznek működéséhez, mert habár a gazdasági

Tallián Béla.

téren birt képességeit nem ismerik, mégis a közigazgatási pályán való hosszú működéséből ítélve, méltán hihető, hogy alkalma volt a gazdasági kérdésekkel foglalkozni és a néppel történt gyakori érintkezései folytán ismeri azok szükségleteit. Új minőségében nagy feladat vár reá. A mezőgazdasági kérdések egész halmazata várja megoldását és a Darányi Ignác által kezdeményezett alkotások helyes befejezése.

Hiszszük és reméljük, hogy az új földmivelés-ügyi miniszter a gazdaságtársadalommal karöltve nemcsak a folyamatban levő munkálatokat, de a gazdák érdekében újabb üdvös intézkedéseket fog létrehozni, a magyar földmivelők boldogulására. Ebből az alkalomból tartottuk időszerűnek, hogy bemutassuk *Tallián Béla* arczképét lapunk elején.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 28 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

Magyar — fizess!

Az országgyűlésen a béke helyreállítás következik a rendes állapot, amikor megkezdődik a rendes adófizetés is. A magyar ember sohasem valami nagy lelkesedéssel fizette az adóját, hogy fizetné hát akkor, mikor nem muszáj s mikor igen sok helyen nincs is miből. Rossz esztendők jártak s ami nem értett is, nem tudjuk értékesíteni, vagy csak potomon áron. Így történt, hogy az adóhátralékok szinte ijesztő módon fölszaporodtak s milliókra megy azok száma, akik félnek a rendes kormányzati állapot bekövetkeztétől, amikor azután fizetni kell, de nem lesz miből. A megszorult ember már eladta gabonáját, a bora pedig ott van a pinczében, de mi haszna, ha nincs ára, ha nem vásárolja senki sem. Pedig az emberek most is isznak, de nem a venyigén termett hegylevet, hanem mübort, méregkeveréket, melyet ma is vigan mérnek az ország legtöbb koresmájában.

De térjünk vissza az adóhátralékok kérdésére, mert ez — sajnos — édes mindnyájunk közül legtöbb embert érdekel. Egy képviselő az új miniszterelnök előtt felvetette az összehalmozódott adóhátralékok dolgát. Elmondta, hogy ma Magyarországon töménytelen ember van adóhátralékban. Azok is, akik fizetni nem tudtak, azok is, akik az ex-lexes időben fizetni nem akartak. Az országnak ezt a sok százezerre menő polgárát most nem szabad sujtani, tönkretenni azzal, hogy egyszerre behajtsák rajta a hátralékos adót a kamatok kamatjával együtt. Az illető képviselő arra kérte a kormányelnököt, hogy először el kell engedni a törvényen kívüli állapot tartama alatti késedelmi kamatokat. És, *ami földolog* — a mi véleményünk szerint is — *a hátralékos adókra vonatkozólag meg kell adni a részletfizetési engedélyt.*

Meg kell pedig adni úgy, hogy az adózók ne legyenek ezt kénytelen külön kérvényben kérni, hanem meg kell adni kormányrendeletben. Mert, ha ez nem történik, lesz itt olyan országos licitáció a télvíz idején, ami még nem volt Muszkaországban sem. Az ingóság után dobra kerül az ingatlan. A vánkos után a tehén, a ház, a föld. Az pedig nem lehet ezélja senkinek sem, hogy egy ellicizitált ország fölött kormányozzon.

A magyar ember ezen az őszön éppen a törvényen kívüli állapot miatt sem volt képes terményeit értékesíteni, csak elkótyavetyélni. Nincs külföldi piac s így nincs ára se a gabonának, se az állati terménynek, szarvasmarhának, lónak, csikónak.

Az idén még katonalovakat sem igen szedtek, mert nem volt huszárujonez, aki megnyergelje a paripákat. Tudják ezt azok, akik figyelemmel kísérik az eseményeket, akik már készítik a hálót kivetni az adószedés megkezdésekor az adóhátralékosokra. A kis és nagyuzsorások. Ezek már is vizsgálják az adófőkönyveket, hogy ki mennyivel tartozik? Kinek miye van? Kiktől mit lehet majd a törvényes formák keretei közt potomon áron elherdálni.

Ezek tudják azt, hogy a rendes állapot beköszöntésével csak a pénz lesz drága, de minden egyéb: ingóság, butor, gabona, állat, ház és föld, minden olesó lesz. Mert sok lesz a kényszerített eladó és kevés a tisztesszándéku vevő. Azt is tudják, hogy mindezeket a nép nem nélkülözheti. Ha később is, de vissza kell azt neki vásárolnia. Akkor azután azt tizszeres áron adják neki vissza s ha hitelbe, hát uzsora-kamatra. És jó üzletet csinálnak. Ettől az üzlettől, ettől az országos csapástól megmenteni a népet, az ország dolgait intéző urak szent kötelessége.

A harezi kard, a fokos tehát megint a szegre akasztódik. A béke jön, de ennek a békességnek első áldása ne az legyen, hogy az adóhátralékok egyszerre való és könyörtelen behajtása tönkretegye az ország százezezeit. A nóta ugyan azt mondja: adós fizess! Hát fizetni, fizet is most már adót a magyar, de engedjék meg neki, hogy azt részletekben cselekedhesse. Az Isten is megboocsájt, azokat sem kell éppen agyonütni, akik az ex-lex alatt örvendtek annak, hogy az adóvégrehajtó nem sürgötteti a dobját. Hiszen olyan kevés öröme van a magyarnak. S ami volt, kár volna most azt utólag kegyetlenül elrontani.

Az ország dolga.

A mult hét végén a szabadelvü-pártra, ezen a héten az országgyűlési függetlenségi pártra esett az ország figyelme. A szabadelvü pártkörben ugyanis nagy háboruságot idézett elő az a körülmény, hogy Tisza István gróf, aki a királynál járt, a szabadelvü-párt kigondoló-bizottságának programját nem megfejelve, hanem inkább sarok és talp nélkül hozta haza Bécsből. A nemzeti követelmények, különösen a magyar vezényleti nyelvet bizony az osztrák császár-városban lefaragták erről a programról. A kormány-párt egy része, a volt nemzeti pártiak, akik többet követeltek nemzeti jussainkból, hangosan hirdették, hogy ez a megmódosított program nekik nem kell. Apponyi Albert gróf egy fényes beszédben kimutatta, hogy mennyivel többet nyer az ország, ha a program módosítás nélkül érvényesül. Így csak az elveszett fejszének a nyele került meg. A pártban a zavar a

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

mult esütörtökön hágott a tetőpontjára. Mindenki a mellénygombjain számlálta:

— Felbomlik-e?
— Nem bomlik-e?

Már tudniillik a szabadelvű-párt. A pártegységet mégis csak Apponyi Albert gróf mentette meg. Egy beszédben, mely hatalmas szépségeivel, lelkeket megtöltő igazságával mindenkit elragadott, elmondta, daczára, hogy az ő kivánságainak egy része nem teljesült, de azért bent marad a szabadelvű pártban. A nemzetnek, a magyar nyelvnek, a magyar szellemnek a hadseregben való érvényesüléséért már közel husz év óta vitte útközetről-útközetre lobogóját s im most, ezt a lobogót már tüzi ki a várókára.

Ez különben neki nem baj — jelentette ki Apponyi — mert úgy van az már 350 év óta Magyarországon, hogy akik a nemzeti jogokért küzdenek, azok a hatalomnál gyűlöletet keltenek maguk iránt.

— Ugy van! zugott a szabadelvű-párt, mely lelkesedéssel üdvözölte Apponyi grófot, aki így megmentette a pártegységet.

A módosított program tehát meglévén, azzal Tisza István gróf Bécsbe utazott a királyhoz, aki azután ki is nevezte az új kormányt, melynek tagjai a következők:

Miniszterelnök és belügyminiszter: *Tisza István gr.*

Pénzügyminiszter: *Lukács László.*

Igazságügyminiszter: *Plósz Sándor.*

Közügyminiszter: *Berzeviczy Albert.*

Kereskedelmi miniszter: *Hieronymy Károly.*

Földművelésügyi miniszter: *Tallán Béla.*

Honvédelmi miniszter: *Nyíry Sándor.*

Horvát miniszter: *Cseh Ervin.*

Igy meglévén a kormány, kedden letette az esküt a király kezébe, szerdán pedig bemutatkozott a képviselőházban és főrendiházban. Ezt megelőzőleg Tisza gróf kormányelnök értekezett az ellenzék vezérférfiaival s arra az esetre, ha az obstrukció leszerel, megígérte, hogy a választási reformot felveszi programjába. A választó-kerületek újból beosztatnak s azután községenként lesz a szavazás. Akik az ex-lex alatt adóhátralékban maradtak, azoknak a részlettörlesztés megengedtetik. Hogy az ujonczjutalék megszavazása esetén a harmadéven túl szolgáló katonák azonnal hazamehetnek. Hogy a kaszárnyák felirata s a magyar ezredek okmányai magyar nyelvűek lesznek. Azt hiszik, ezeknek teljesítésével a függetlenségi párt megelégszik s így szent lesz a béke az országgyűlésen. A nemzeti engedményekből pedig egy évi harc után nem esurrant, csak esőpönt.

Kétség.

Férj: Igérd meg nekem, Fáni, hogy ha meghalok, nem szeretsz majd másik férfit.

Feleség: De, hátha nem halsz meg?

Rudolf trónörökös-szokor Budapesten.

Az *Uránia* tudományos egyesületnek *Molnár Viktor* miniszteri tanácsos elnöklete alatt tartott ülésén az elnök örömmel jelentette, hogy az alaptőke együtt van, miért is a művészi megbízást az elhunyt trónörökös ércszobrára az év végére ki lehet adni. Országos gyűjtés indítására nem is volt szükség, az *Uránia* ugyszólván házilag hozta össze a szükséges pénzt; az adakozások száma így is sok ezerre megy és ami legmeghatóbb, vannak 10 és 5 filléres adományok is, sőt egyfilléresek is. Ezt a szobrot valóban az egyszerű nép szeretete hozza létre. Molnár terve szerint a szokor a Városligetben fog állani, közel ahhoz a helyhez, ahol a trónörökös az 1885-iki kiállítás megnyitásakor, mint fővédnök üdvözölte az uralkodót. A szokor talapzatán egy dombormű a megnyitás történelmi jelenetét fogja ábrázolni. A széles lépcsőzet legfelsőbb fokán áll az uralkodó, előtte a trónörökös, körülöttük széles félkörben a nagyköve-tek és a kormány tagjai, a lépcsőkön jobbról és balról főrendek és képviselők diszruhában. Maga a szokor méretre hasonló lesz a király által ajándékozott tiz szokorhoz; talapzatát a főváros fogja elkészíttetni, amire a tanácsot a szokor eszméjének létesítője, *Molnár Viktor* megkereste.

Kényeztetett gyermekvér.

Urno. Ha az ebéddel készen leszünk, megsétáltatja a Bibit.

Marsca. (Uj eseléd.) Kezét csokolom, kutya az, vagy gyermek?

==== Még őszi szállításra ====

legelsőrendű thomas-salakot

18—20% összfoszforsavtartalommal (80% citratban oldható) legalább 75% porfinomság szavatolásával **felette előnyös ár mellett** ajánl a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

Az ujságokról.

A mult esztendőben a posta kimutatása szerint Magyarországon 1361 ujság jelent meg, beleszámítva a folyóiratokat is. Ezekből a lapokból a posta 111 millió példányt szállított. És pedig az ország területén 107 milliót, Ausztriába pedig közel 3 millió példányt.

Am amig a Magyarországon kiadott különféle nyelvű lapokból Ausztriába 2.885 ezer példány ment, addig onnan 5.173 ezer példányt hozott a posta, bizonyosságául annak, hogy az osztrák ujságoknak még mindig nagy fogyasztói vagyunk. Azoknak a külföldieknek, akik a Magyarországon megjelenő ujságokat a posta útján rendelték meg, 1902-ben összesen 361 ezer lappéldányt küldtek.

Ezek közül 261 ezer olyan volt, amely német szövegű volt. A magyar nyelven megjelenő lapokból külföldre posta útján megrendelőknek 85 ezer példányt szállítottak. Igen természetes, hogy Magyarországra is rendeltek meg külföldi lapokat, de már ezeknek a példányszáma 907 ezerre rugott.

A posta útján előfizetők számára hozzánk érkezett 25 ezer angol, 39 ezer francia, 808 ezer német és 15 ezer olasz ujság, amiből megint az következik, hogy az idegen nyelven megjelent külföldi ujságok közül a *német nyelvűeket* fogyasztjuk legnagyobb mértékben.

Kiss Ernő szobra.

Az aradi tizenhárom közül egynek ismét szobor készül. A nagybecskereki hölgyek Dellimanics főispán nevének elnöklete alatt lelkes mozgalmat indítottak, hogy a vármegye egykori nábobjának, az Aradon vértanuhalált halt Kiss Ernő tábornoknak szobrot állítsanak. A városi közgyűlés, a melynek tagjai egyharmad részben szerbek, egyhangulag *száz koronát*, a vármegyeközgyűlés pedig *ezer koronát* szavazott meg a vértanu szobrára. Érdekes a vármegyei közgyűlés határozata, mely így szól:

„Torontálvármegye törvényhatósági bizottsága áthatva azon hazafias érzéstől, mely minden magyarnak szívét eltölti akkor, midőn hazája nagyjainak emlékére van szó, örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy lerőjja a hála adóját a vértanuhalált halt hős tábornok iránt. Két-zeres örömmel teszi ezt a törvényhatóság, mert Kiss Ernő e megye fia volt s e sok nyelvű állampolgárok által lakott vármegye területén emléket állítani az ösök-

nek, a haza hű fiainak, csakis a magyar haza iránti szeretet fejlesztését, az állameszme hathatós térfoglalását és megizmosodását jelzi. Hazafias cselekedet ez, melyet mint erkölesi testület teljesíteni is köteles a bizottság, mert annak a férfinak emlékére van szó, aki minden izében magyar volt, aki Magyarország dicsőséges és magasztos ideáljaiért szenvedett halált. Megszavaztuk ezen összeget Kiss Ernő szobrára, hogy Nagybecskerek város terén örök hirdetője legyen e szobor a hazaszeretnek, az áldozatkész hazafi hűségnek, hogy tette és hazaszeretetre buzdítsa mindazokat, akik e szobrot látni fogják.”

És ezt a lelkes határozatot a közgyűlés *a szerbekkel, románokkal, németekkel egyhangulag hozta*, amiért joggal illeti elismerés Torontál vármegye hazafias, derék nemzetiségeit.

Nyugalommal.

— Ugyan feleség, miért töröd el éppen a koronás tányért, jó lett volna az én fejemhez az a eszerép tányér is, abból három egy hatos.

Megérkezés.

A kaituz: Illava öt percz.

A rab (magában): Öt percz? Tizenöt esztendő, azt a dicsőséges hajnalát!

A magyar kir. államvasutak gépgyárának lokomobil cséplőgép és „MILLENNIUM“ aratógép gyártmányai a párisi nemzetközi kiállításon a legnagyobb kitüntetést, a GRAND PRIX-t nyerték.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körut 32. szám,

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzcséplőkészleteit, 14, 16 és 20 lóerejű compound-locomobiljait, és végre

„MILLENNIUM“ legújabb szerkezetű fűkaszaló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit, továbbá: aczéllöntésű ekefővel ellátott EKEIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Bethlen Gergely siremlékének leleplezése.

Vasárnap leplezték le Kolozsvárott Bethlen Gergely grófnak, dicső szabadságharczunk egyik nagy nevű hősenek a siremlékét, amelyet a város kegyeletes polgársága emelt. Bethlen Gergely Bem tábornok ezredese volt, számos nagy ütközetben részt vett és amikor a világosi gyásznapi után az emigránsokkal elhagyta a hazát, a külföldön is érvényesítette nagy tehetségét a hazáért. 1859-ben az olasz király hadseregébe állott, mint ezredes. Viktor Emánuel olasz király a magyar huszárok mintájára vele alapította meg az első olasz huszárezredet, amelyet *piaczenai* huszárezrednek neveztek el és amelynek ő lett a parancsnoka.

A siremlékbizottság most meghívta a leleplezésre Bethlen olasz huszárezredét Veronából, ahol a huszárezred most székel. A huszárezred parancsnokságától távirat érkezett a bizottsághoz, amelyben a parancsnokság sajnálkozva jelenti, hogy a meghívás elkészült és az ezred nem képviselhető magát hős megalapítójának kegyeletes ünnepén. Azonban felhatalmazta és felkérte a bizottságot, hogy az ezred nevében a vasárnapi leleplezés alkalmából koszorút helyezzen Bethlen Gergely sírjára.

A bizottság lelkesedéssel vette tudomásul a táviratot és olasz felirattal ellátott koszorút készített az első olasz huszárezred nevében. A koszorút a leleplezés alkalmából elhelyezték a siremléken.

Végrendelkezik.

Juczika. Ni, mama! Egy ló elesett. Mi baja lehet?...

Mama. Végrendelkezik az állatvédő-egyesületnek.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A zsebrákok. Fényesen berendezett irodát nyitott Budapesten az Eötvös-utczában ifjabb Nagy Károly s aranybetűs ezégtábla hirdette, hogy ott a „Hazai Általános Kereskedelmi Ügynökség” székel. Ez a hangzatos czim azonban csak kelepce volt az óvadékkal rendelkező, tapasztalatlan emberek számára, akiket az igazgató ur kilencz büntársá segítségével alaposan megkopasztott. Hatvanhat kárvalottnak összesen 15,000 koronáját rabolta el rövid idő alatt ez a társaság. A törvényszék annak idején szigorú büntetést mért rájuk. Nagy Károlyt négy évi börtönre és 640 korona pénzbüntetésre, Frangousse Kázmért tíz havi börtönre, Szentpéteri Józsefet négy hónapi, Nagy Bélát két hónapi fogházra, Barabás Lajost egy évi börtönre, Jancsó Károlyt négy hónapi fogházra, Bolba Henriket hat hónapi börtönre, Smolka Endrét három hónapi fogházra ítélte. A királyi tábla az ítéletben annyit változtatott, hogy Nagy Béla büntetését hat hónapra emelte föl, egyebekben jóváhagyta az első bíróság ítéletét. A Kuria mult héten a vádlottak semmiségi panaszát elutasította.

Kényszer-humor.

Utonálló: Adja ide az ur az óráját!

Ur: Fogja barátom! De figyelmeztetem, hogy ez az óra mindennap tíz percet késik.

Külömbőség.

Vendég: Mi van vacsorára?

Pinczér: Parasztgulyás és szalongulyás.

Vendég: Mi a külömbőség?

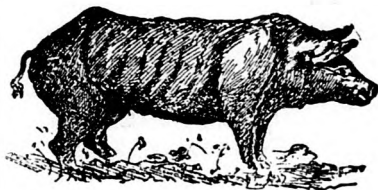
Pinczér: A szalongulyáshoz asztalkendő és tiszta evőeszköz is jár.

Asztfaltbetyárka.

Gigi: Megengedi, szép nagysám, hogy önnel tartsak?

Hölgy: Miért ne, kis uram, ha fél egyedül menni.

Szíves figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyiszilli Szent István gyógyszerár kitünő hatású készítményeit és pedig:

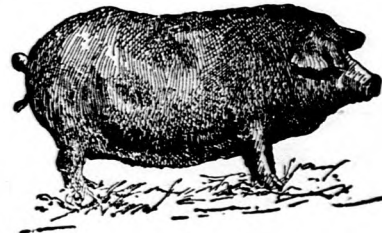
Disznópor használata előtt.

KÖSZ VÉNY-BALZSAMOT izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobb üvegnek 2 kor. 50 fillér, kisebb 1 kor. 50 fillér. **LYSOL-SALICYLT** viszketegség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **HAJERŐSÍTŐ** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 kor. 80 fillér és 2 kor. 50 fillér. — Ezen szerek kitünő hatásáról számtalan elismerő és hányilatkozat tanuskodik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve! Megrendelések SZENT ISTVÁN GYÓGYSZERTÁR SOMOGY-SZILL küldendők.

sertésvész elleni óv- és hizlalóport,

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az étvágyat s ennek révén a hizlalást meglepő mértékben elősegíti; hanem kellő időben alkalmazva, az ugynevezett sertésvészt is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész községek részére történik megrendelés, ennek arányában 20-30 százalék engedmény nyujtatik.

Disznópor használata után.

• MI UJSÁG? •

A király elismerése. A király megengedte, hogy a folyó évben Budapesten tartott tanonc- és segédmunka kiállítás rendezése körül szerzett érdemeikért *Schmid József* dr. nyugalmazott államtitkárnak, mint a kiállítást rendező magyar kereskedelmi muzeum felügyelő bizottsági elnökének és *Thék Endre* budapesti nagyiparosnak, mint a kiállítási juri elnökének elismerése tudtul adassék.

József Ágost főherceg alezredes. A hadsereg rendeleti közlönye közli a novemberi előléptetéseket. Ránk nézve a legérdekesebb benne az, hogy *József Ágost* főherceget, a ki eddig őrnagyi ranggal szolgált a honvédségnél, ő felsége *alezredessé* nevezte ki. Az uralkodó családnak még két fiatal tagja jutott előre a katonai ranglétrán. Az egyik *Henrik Ferdinánd* főherceg, a ki első osztályú százados lett és *Károly József* főherceg, *Otto* főherceg fia, a ki hadnagygyá neveztetett ki.

Fadrusz-utca Pozsonyban. Pozsonyban a város nagynevű szülöttjének *Fadrusz János*nak emlékére a decemberben megnyíló utczák egyikét „*Fadrusz-utczá*”-nak fogják elnevezni. A művész *Virágvölgyben* levő szülőházát pedig emléktáblával örökíti meg a város.

Az egyetemi ifjak tüntetése. Tisza István miniszterelnökké való kinevezése okából az egyetemi ifjuság már napokkal azelőtt elhatározta, hogy tüntetni fog. Ezért kedden este mintegy 2000 egyetemi hallgató gyűlt össze az Egyetem-téren, hol vezetőjük, *Hoffmann Ottó* pár rövid szóban felhívta őket, hogy alakítsák meg a Magyar Ifjak Körét. Indítványát éljenzéssel elfogadva, az ifjuság menetté alakult, és a függetlenségi pártkör elé vonult. A mintegy 2500 főnyire szaporodott tömeg tömött sorokban vonult hazafias dalokat énekelve a függetlenségi párt Erzsébet-köruti helyisége elé. A tüntetés rendben folyt le.

Az Erzsébet-híd építésénél közreműködők kiténtetése. Ő felsége az Erzsébet-híd építésénél kifejtett kiváló munkálatainak elismerésül: *Czekeliusz Aurél* kereskedelemügyi miniszteri tanácsosnak a Lipót-rend lovagkeresztjét, *Kherndl Antal* műegyetemi tanárnak és *Thaly Zsigmond*, a Schlick-gyár vezérigazgatójának az udvari tanácsosi czimet, *Bodola Lajos* műegyetemi tanárnak pedig a III. oszt. vaskorona-rendet adományozta.

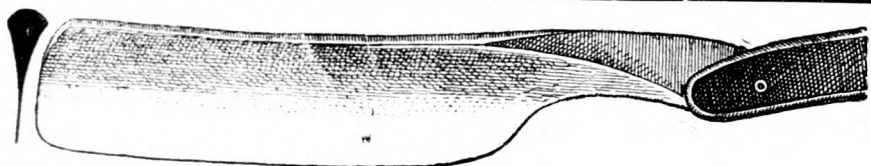
Nagy földrengés. Londonból táviratozzák, hogy Türsieban, Perzsiában borzasztó földrengés pusztított, amelynek 350 emberélet esett áldozatul. Százakra megy a sebesültek száma. 184 szőnyeggyár rombadőlt, a bazárok közül csak 32 maradt meg, a többi elpusztult, a város romhalmazzá lett. Igen sok orosz orvos utazott a szerencsétlenség színhelyére. A lakosság koldusbotra jutott s hajlék nélkül maradt. — A franciaországi táviróösszeköttetésben beállott zavart is e földrengés okozta.

Magyar ujságíró a pápánál. X. Pius pápa külön kihallgatáson fogadta *Cziklay Lajos* ujságíró, a Budapesti Ujságírók Egyesületének alelnökét, aki bemutatta a pápának *Aladár* nevű fiát, mint a római papnövelde ujonnan belépett növendékét. A pápa dícsérőleg nyilatkozott a magyarok hithűségéről, hazafiasságáról és a Szentszékhez való ragaszkodásáról. Nagyon szereti, — ugymond — Magyarországot és örül, hogy sok jeles ifju jön Rómába a kitenő „*Collégio Germanico Hungarico*”-ba. A kihallgatás végén a pápa áldását adta.

Apácák, mint egyetemi hallgatók. Az innsbrucki bölcsészeti szakon az idén négy Orsolya-rendű apácza hallgatja az előadásokat. Legjelesebb köztük *M. Neusee Vincenzia*, ki az irodalom terén máris szép nevet vivott ki magának. A másik hármat *Kathrein Rózának*, *Merler Rózának* és *Chantalnak* hívják. Az egyház méltányolta az Orsolya-apácák kivánságát abban az irányban, hogy a leánynevelést modern alapokra fektethessék s azért az egyetemet látogató Orsolya-szüekre nézve megadta a klauzurára vonatkozó fölmentést.

Merénylet Makkai Zsiga bá' ellen. Hiába, Akosfalva képviselője, *Makkai Zsiga* bátyánk halad a híresség létráján fölfelé. Ime, már merényletet, valószínű revolver merényletet is követtek el ellene. *Zsiga bá'* ugyanis most odahaza van pátriájában, *Baczkómadarason*, az idei bortermés minőségének kitalasztalása irányában. Eppen lent dolgozgatott javában a pinczében *Zsiga bá'*, amikor egy régi haragosa, *Kóczy Márton* toppant be az alvilági helyiségbe s revolvért rántva elsütötte azt *Akosfalva* képviselőjére. Talán a legkomolyabb pillanata volt ez *Zsiga* bátyánk életének s hogy végzetessé is nem vált, annak az az oka, hogy *lajblija* zsebében vastagfedelű óra kettygett, mely felfogta a jól irányzott golyóbist. Így, az ijedséget leszámítva, *Zsiga* bátyánknek semmi baja. A merénylő *Kóczyt* letartóztatták.

Tömeges visszavándorlás Amerikából. Daczára annak, hogy az esztergommegyei bányák és gyárak eléggé foglalkoztatják a megye népét, mégis hallgattak a kivándorlási ügynökökre és a múlt évben nagymérvű kivándorlás vette kezdetét. Főleg *Kanadába* és *Vesztfáliába* vándoroltak a munkások és családjukat is magukkal vitték. Most a visszavándorlás nagyobb arányokat ölt, mint a kivándorlás. A munka hiánya miatt térnek vissza csoportostól. Egy nagy

Ujdonság borotvákban!

Melk nagy feltűnést keltenek kitenő minőségük és olcsó áraik folytán. Elismeri és bizonyítja sok számos köszönőlevél is. — Minden meg nem felelő ki lesz cserélve és így minden kockázttal ki van zárva és a siker biztos. Tessék egy próbamegrendelést tenni. A borotvák ára: »Angol« borotva darabja 1 frt 20 kr., *Transzvali* borotva darabja 1 frt 50 kr., »Páratlan« borotva darabja 2 frt 50 kr. **Csinos borotvatartó ingyen.**

Megrendelési czim: **WINKLER és GRAUER, Első magyar borotva szétküldési telep Kőbánya 48.**

csapat nemrég jött haza Doroghra. Ezen csoportnak akadt ugyan munkája, de maguk állítása szerint a honvágy hozta őket haza. Itthon rögtön munkába állottak.

Bélyeggyűjtő királyné. Helena olasz királyné Péter királyhoz levelet intézett, amelyben tudakozódott a király és családjának egészsége felől. Egyben arra kérte a királyt, küldjön neki néhány sorozatot a régi, Sándor király arcképével ellátott bélyegekből. Péter király elrendelte, hogy a kért postabélyegeket állítsák össze és küldjék el a királynénak. De alighanem fejtörést fog okozni a királyné kívánságának teljesítése, mert a régi bélyegeket átnyomtatták a szerb czimerrel, hogy elföldje Sándor király arcképét.

A tenger mélysége.

A legmélyebb tenger a Csendes-Oceán, nyolcz kilométer, a legsekélyebb pedig a Keletitenger, ahol átlag huszonkét láb mély a víz. A halak persze nem élnek meg ötven méter mélységen alól.

„AGRARIA“ magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége.

Mezőgazdák különös figyelmébe !! Egyetemes aczélekek. !!

Eltörhetetlen tégelyaczélekekfej
Panczélaczel kormánylemez
Magasított aczélekekfej
Porvédő kerekek
Aczel gerendely

Tiszta aczélanyag saját hamorainkból.

Csak kitemasztott nyeregkerettel
— biro talligát azállítunk. —

Ekegyártás terén legelsőrangú magyar gyártmány. felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk arjegyzeket mivel ez az összes talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Rövidített levélzím: „Agraria“ Budapest, V., Váci-út 2.
Sürgönczim: „Agraria“ Budapest.

GAZDASÁGI DOLGOK

A gyöngytyuktenyésztés és annak haszna.

Alig van Európában a baromfitenyésztésre alkalmasabb ország hazánknál, mégis ezen a téren, dacára annak, hogy a vámkülföldre eszközölt kivitelünk évről-évre nagyobbodik, aránylag sehol Európában kevesebb baromfit nem tenyésztene mint nálunk. Különösen egyes fajták tenyésztése iránt megfoghatatlan az ellenszenv, vagy ha ennek nem is nevezhetjük ezt, az e fajták felett történő napirendre térést, bárha kézen fekvő ezen fajtáknak tenyésztési előnye. Ilyen mellőzött fajták az erdélyi tyuk (kopasznyaku) és a gyöngytyuk.

Ez alkalommal a gyöngytyuk tenyésztéséről és annak hasznáról óbajtok egyet-mást elmondani azon reményben, hogy talán mégis sikerül ezt a rendkívüli szapora, kitünő izü husu és külföldön nagyon keresett baromfifajtát néhány tenyésztővel megkedveltetni.

A gyöngytyukot kistenyésztő sikerrel nem tenyésztheti, de gazdasági baromfitenyésztés keretében, ahol pagonyszerű fiatal cserjés erdő van a közelben, a gyöngytyuk tenyésztése kitünően szokott sikerülni és nagyon szép jövedelemmel jutalmazza a vele fáradozót.

Igaz, hogy a gyöngytyuk tenyésztése a hidegebb éghajlat alatt igen sok nehézségbe ütközik, mert a gyöngytyuk csakis meleg időben kezd tojni s így rendszeren csak májusban és június hóban. Julius végefelé kelnek ki a kis esibék. Három hónapos korukban kezdik a fejükön levő ugynevezett borsóikat kihányani. Ezen idő alatt mindig gyöngélkednek s nagyon hajlandók a meghülésre és mivel a hidegebb éghajlat alatt a borsózás épp az októberi hideg esős időszakban kezdődik, a fejletlen állatok halomszámra elpusztulnak. Azon egyes erősebb példányok, melyek ellentállanak a betegségnek, mihelyt a borsózáson túl vannak, a leghidegebb időt is könnyebben türik, azontul erősek és edzettek.

E gyöngytyukot megültetni mint a tyukot nem szokás, mert nem akar a fészken maradni, folyton párja után kívánczik, leugrál és így az alája rakott tojást kihüti és kikelésre alkalmatlanná teszi.

A gyöngytyuk legjobban szeret kertek aljába, sövény tövébe egy kis fészket kaparni és odajár a tojásait lerakni. De a sövénynek csakis magas esalán vagy dudva által rejtett részeibe. Mig a tyuk a fészken ül, a kakas a közelben sétál, ügyel, figyel. Időszakonkint rikácsoló hangot hallatt, ezzel a tojót mintegy biztatja, vigasztalja és mulattatja; figyel-

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előirt % mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

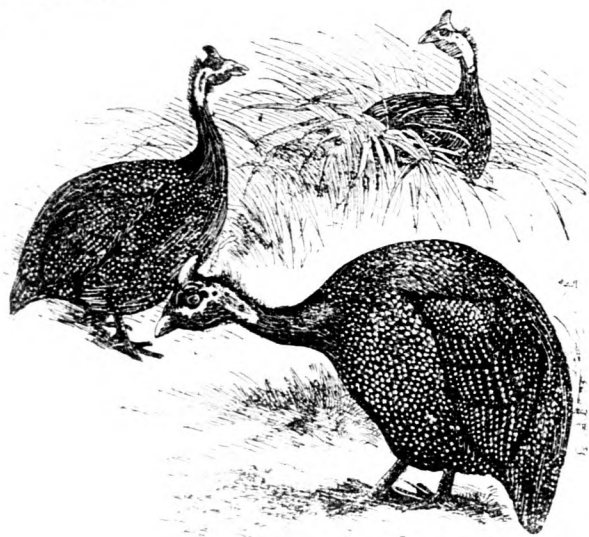
Azonnali készpénz-
 elszámolás.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE
HATÓSÁGI KÖZVETITŐ
Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad:
Husnemüket, füstölt
húst, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöldség-
félét, gyümölcsöt stb

mezteti a legkisebb veszélyre. Ha a tojásokat tyuk alá akarjuk rakni, úgy a kakas által elárult helyet megjegyezzük s midőn a gyöngytyuk párt együtt látjuk, a fészekhez megyünk és a tojásokat elszedjük, egyet azonban otthagynak, hogy a tyuk vagy többi gyöngytyuk erre a fészekre járjon tojni s ne keljen ismét új tojóhelyet keresgélniök.

Ha a kikelést a gyöngytyukra akarjuk bizni, úgy, arra a tájra nem is nézünk s pár hét múlva az anya kis csirkéivel jelenik meg a baromfiudvaron. Sokan ezt a keltési módot legbiztosabbnak tartják, mert a gyöngytyuk-anya jobban meg tudja a picinyeinek az első hetekben az eledelt válogatni, mint a nevelő tyuk-anya, amennyiben egyes fűnek igen szükségesek a kicsinyek fejlődésére, amit sem a tenyésztő, sem a tyuk-anya nem ismer. A gyöngytyuk-anya által keltett és vezetett csibéknek sokkal nagyobb százaléka marad meg, mint a tyuk által keltetteknek.

Szürke gyöngytyuk.

A gyöngytyuktól elszedett tojásokat egy kipróbált gondos tyuk-anya alá szokás tenni. Lehet egy tyuk alá 30 gyöngytyuk tojást rakni s bár a tyuk mind a 30 tojást kikelti, de felnevelni nem képes ily nagyszámú családot, jártában keltében elhagyogatja. Ezért legfeljebb 17 tojást kell egy tyuk alá tenni.

A kikelés napján a kis csibét nem etetjük, másodnap azonban már keményre főtt tojássárgáját és víz helyett aludttejet adunk neki enni, egy hétig ezen tartjuk és a szobából nem eresztjük ki. Midőn a csibék már erősebbek, akkor kibocsátjuk meleg napos időben és az eledele közé húst vagy májvagdalékat adunk és víz helyett mindig friss aludttejet. Hathetes korában már lassan kezdjük szoktatni köleskására, egy kevés buzaszemre. Kukoriczadarát azonban csak főve adhatunk nekik, az ugynevezett ezizafarka-füvet is lehet, sőt kell is adni, összevágni és főtt kukoriczaliszttal elegyítve elibök találni. A meghagyott eledelt a többi baromfival lehet megetetni, de a gyöngyesibe részére eltetni nem szabad, mert megsavanyodik, erjedésbe megy és ettől a csibe elpusztul.

Ha a gyöngyesibe helyett rendes tollazatát megkapta, fokozatosan kell őt a rendes baromfi-

takarmányra rászoktatni. A gyöngytyuk, ha nem engedjük ülni, azaz ha tojásait elszedjük, igen sokat tojik. Kis tojása a tyuktojásnál sokkal keményebb; a gyöngytyuk tojással gyurt tészta sokkal keményebb a tyuktojással gyurtnál. Habverésre a kevés fehérje miatt nem alkalmas.

Van szürke, kék és fehér gyöngytyuk. Ez alkalommal az ábrán a szürke gyöngytyukot mutatjuk be, mely a nagyban való tenyésztésre a legalkalmasabb és amely a vámkülföldi világpiacokon a legismertebb s ennél fogva a legkeresettebb árut képez.

Hazánkban a gyöngytyukot fojtott állapotban szokták a baromfikereskedők exportálni és különösen Berlin és Lipese piacain a vadhuskereskedésekben, mint vadmadarat nagyon keresik.

A most elmondottaknál fogva a gyöngytyuk nagyban való tenyésztését a legmelegebben ajánljuk a gazdálkodók figyelmébe.

A zabos-bükköny termesztésénél előforduló hibákról.

A zabos-bükköny termesztésénél, mivel legáltalánosabban termelt takarmánynövényünknek néhol oly termesztési hibák fordulnak elő, amelyek csak megszokás alapján jöhettek létre, mert ezeket szemügyre véve okvetlenül be kell látnunk természetményeink csökkentésére gyakorolt hátrányos befolyásukat. Mint ilyen elsősorban a vetésre szánt magkeverék összeállítása említendő fel, azaz, hogy nem vették figyelembe azon körülmény, hogy a bükköny a tulajdonképeni fővetemény, továbbá, hogy a takarmány jóságának értékét nem a zab, hanem a bükköny szabja meg, a bükkönykeverék növekedésének arányában válik az kitünő takarmánynövénynek s ennek arányában képezi különösen kalászosaink előtt a legjobb előveteményt; tehát a zab mintegy csak támasznak s tömegszaporításul szolgál. Helytelen tehát azon eljárás, amidőn a bükköny kevesebb, vagy pedig egyenlő arányban vettetik a zabbal, mert ezáltal nemcsak hogy a zab növekedésének arányában esekélyebb lesz takarmányunk tápértéke is, de elesünk azon nagyon megbecsülendő közvetett haszontól is, amely a zabos-bükköny termesztésénél annak kitünő talajkimélő és talajgazdagító hatásában nyilvánul.

A keverék aránya a különböző vidékek és talajok szerint változik ugyan, de legmegfelelőbb, ha $\frac{2}{3}$ rész bükkönyből és $\frac{1}{3}$ rész zabból áll az. Továbbá soha sem tévesztendő szem elől az, hogy a bükköny a fővetemény s így ennek fejlettségi foka határozza meg a kaszálás idejét, nem pedig a zab állapota s általában akkor kaszálendő a zabos-bükköny, ha a bükköny virágzása már megkezdődött. A zabos-bükköny a buza legjobb előveteményét képezi; mivel pedig a buza alá istállótrágyát használni nem lehet, azt a zabos-bükköny alá kell alkalmaznunk, ami ugyan nem helyes eljárás, mivel így a zabos-bükköny nitrogéngyűjtő képessége nem juthat érvényre, de ezen másképp segíteni nem lehet, különösen a magyar buzaféleségek egyik legnagyobb hibája jut érvényre, a megdülés. Az istállótrágyában azonban nem adjuk vissza a talaj foszforsav-tartalmát oly mérvben, amint az kívánatos volna s ezért a zabos-bükköny alá, mivel a gabonafélék azt általában a legnagyobb mértékben igénylik. Hatása a következő évben feltétlenül mutatkozni fog, mert a zabos-bükköny a foszforsavat nem használja fel.

A lovasrendőr.

A mesehallgatók.

Diófák gondozásáról.

A diófák gondozása egészben véve nagyon egyszerű, a mennyiben ez főleg arra szorítkozik, hogy utóagyaktól lehetőleg védett fekvésekben inkább száraz, mint nyirkos talajokba kell ültetni. Ültetésnél csak a gyökereket kell megnyesni, a koronát ellenben bántatlanul hagyni, amennyiben ennek a nyesés nagyon hátrányos, de nem is igényli ezt, mert magától is szép szabályos koronát alkot.

Mindazáltal, ha egyes ágakat el kell távolítani, ezt mindenkor augusztus derekától szeptember derekáig kell végezni és sohasem tavasszal, mert ilyenkor nedvei már annyira megsűrűsödnek, hogy a sebhelyen nem tódulnak ki, mint tavasszal, a midőn a seb a kiszivárgó nedvek miatt nem hegedvén gyorsan be, romlásnak koraadásnak indul a szinfa és idősebb törzseken megindul az odvasodás stb. folyamata, a mely aztán a diófát nemesak időnek előtte megöli, de a törzs ipari czélokra is értéklenné válik.

A diófának is csak előnyére válik és növekedését szinte elősegíti, ha a talaj gyakori megművelésben részesül. Ennek is hátrányára szolgál, ha alatta lúcernát vagy lóherét természetnek, ezeket tehát nemesak mellőzni kell, hanem, ha ilyenek a fák alatt vannak, fel kell őket törni, a mit sok esetben még a gyepes területekkel is czélszerű megtenni, hogy a talaj kellőleg átszellőződjék. Hihetetlen élénk növekedésnek indulnak az ilyen fák és mintegy sietnek az eddig elmulasztott növekedést helyre-pótolni.

Ha mohok, zuzmók lepik meg a törzset, ágakat, az annak a jele, hogy a fekvés rosszul választatott meg annak idején és az zárt, nedves talaju, a hol nemesak gyakran elfagynak a fák, hanem termésüket is meglepik a gombák, a melyek a dió zöld kopáncsát megfeketítik és a magból elhal. Ilyen helyeken nem lehet jövedelmező a diótermesztés, már azért sem, mert a mohokat, zuzmókat a törzsnek és ágaknak évenként való bemeszelésével a terméspusztító parazítákat pedig a bordói keverékkel való rend-

szeres permetezéssel kell irtani és pedig a bemeszelést, a törzsnek és meglepett ágaknak előzetes letisztogatása után minden őszszel kell megejteni. Eppen így az első években őszszel és tavasszal fakadás előtt az egész koronát 3—4% bordóival be kell permetezni, fakadás után pedig 3—4 hétre 1,5% keverékkel és ezt augusztus végéig három hetenként megpermetezni.

Végül a talajnak késő őszszel való felszántása vagy felásása már azért is ajánlható, mivel a diót és mogyorót megkukaczosító ormányos bogár a télre a földbe huzódik és a talajbolygatással ez is kevesbítettik. Ime rövidre fogva ennyiből áll a diófák gondozása, a melyhez még csak azt jegyzem meg, hogy a diótermést le kell rázni és nem póznákkal leverni vagy eszimasán a fákon mászkálni és a koronát sebekkel megrakni, mert ez határozottan ártalmára van a diófának is.

A. D.

Most jelent meg!

»Göbéságok« kaczagtató székelv történelmek és elbeszélések. Második kiadás (hatezer példányban). A »Független Ujság« olvasói kedvezményes árban postaköltséggel együtt 1 kor. 20 fillérért rendelhetik meg. A pénzt utalványon czélszerű küldeni a következő címre: Péterfy Tamás, Budapest, IX., Köztelek.

Tegyük ki a drót alá.

Piros képü, fekete szemü, gömbölyü menyecske járt a napokban egy vidéki város anyakönyvi hivatalában.

— Mondják mán az urak no, itt van a házassági hivatal?

— Itt ám, lelkem, mi dolga vele?

— Hát megkérném nagyon szépen a tekintetes urakat, tegyenek valamit az urammal, hogy hagyjon föl a szilajságával, mer' de biz Isten ucsese, ott hagyom!

— De hát mi a manót tehetünk mink azzal a garázda emberrel, galambom?

— Tegyük ki a nevét a drót alá, hagy szégyenközzék a czudarja...

• MULATTATÓ •

De keserű a magyar nép kenyere!

*De keserű a magyar nép kenyere!
Talán azért, mert a könye hull bele!
Tövisből van a pihenő párnája,
Felhőből a takaródzó dunnája.*

*Megvirrad még, azt sirja a hegedű,
A kenyere nem lesz mindig keserű,
Rózsa lesz még a pihenő párnája,
Csillagos ég takaródzó dunnája.*

Pósa Lajos.

A kétlelkű.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Irta: Petrus Jenő.

— Itt van velem! De azt instálom én sem látom, csak behunyt szemmel.

Az elnök a közvádóra pillantott. De annak tekintete azt látszott rá válaszolni:

— Csakhogy beszéljen! Ravasz, megátalkodott, esökönnyös lélek ez. A védője — ha nem magától eszelt ki ilyesmit — jól betaníthatta.

— Beszéljen a tárgyhoz! szólt rá az elnök parancsoló hangja: — Hogy ölte meg a feleségét?

— Nem öltem én meg elnök ur...

— Azt már hallottuk. Hogy történt? Mondja el!

— Éppen azt akarom. Már öreg hajnal volt, mikor a körösmáros azt mondta, hogy:

— Nem adok több bort!

— És nem adott semmiféle italt.

— Én, Boszus Mihály, felébredtem s azt mondtam Miskának:

— Gyerünk hé!

Az elnök közbe szólt:

— Miféle Miskának?

— Boszus Miskának, instálom...

— Tanuk állítják: köztük Marcsi Aron vendéglős, hogy azok közt, kikkell vádolt borozott, Miska nevűt nem ismernek. Mit beszél hát olyanról aki ott sem volt?

Az elnöknek ezen szigorú hangon tartott rendretartó figyelmeztetésére, a vádolt ajkán kicsinylő, szánakozó mosoly jelent meg s így folytatta:

— Hiszen éppen ez az, amit nem akarnak meghallgatni...

A hallgatóságon ideges mozgás vett erőt. Az elnök esendrére intett s a vádlotthoz fordulva szólt:

— Beszéljen! ki az a Boszus Miska?

— Az én felem, instálom elnök ur. A másíkom. Mert úgy tessék megérteni: hogy én Mihály vagyok, ő meg Miska...

— Magyarázza ki magát.

A védőügyvéd felemelkedett s védenezét, mielőtt tovább zaklattatnék, arról kérte kihallgatni: — kicsoda voltaképen az a Boszus Miska? Mikor? és mily körülmények közt ismerkedett meg azzal védenezé? Azt véli, hogy ezen kérdésekre nyerendő feleletek, szét-

A művész és bikája.

szedik a vád épülésének minden oszlopát, anélkül, hogy azokat a védelemnek megdöntögetni szükséges lenne. Már most is megállapíthatónak látja: hogy védenezét a törvény megtorló kezei helyett, a gyógyító kezeknek kell átszolgáltatni...

A hallgatóság felől helyeslő moraj hallatszott.

Az elnök esendrére intett.

A közvádó a védelem kérelmével teljesítése elé nem gördít nehézségeket.

Elnök a bírakkal visszavonult.

Szünet után.

A bíróság elfoglalta helyét.

A terem mély esendrébe, egyik szavazó-bíró hangja esendült meg:

— Boszus! jól figyeljen a kérdésre:

— Igenis. Jól odafigyelek.

— Megtudná-e mondani, mikor ismerkedett meg Boszus Miskával?

A védőügyvéd ajakán, az ablakon bepillantó nap sugara, egy nyugodt elégtelt mosolyt aranyozott meg; — a vádló arcán pedig a türelmetlenség árnyéka mutatkozott.

A vádolt válaszolt.

— Hát mikor besoroztak.

— Mikor sorozták be?

— Bizony az nem most volt. Vagy husz esztendővel ezelőtt. Őszi szántáskor vittek el az ekétől. Edes apám öreg ember volt, a testvérem pedig még gyenge leányka. Nekem nem akarózt menni. De elvittek. Lezártak. Az őrmester azt mondta:

— Ezt a nazarénust meg kell tanítani...

— Hát maga nazarénus?
 — Baptista vagyok. Ugy csak az avatatlanok hívják az Urban bizókat.
 — Miért mondta azt az őrmester? Mit nem tudott? hogy meg kellett rá tanítani?
 — Lovagolni akart megtanítani. De nem ez volt a baj...

— Hát mi?

A vádlott körül jártatta szemeit a jelenlevőkön s a védőjén pihentette meg. Habozott. A védője arczáról biztatást olvasott le s hozzákezdett:

— A kantinos Marija...

A hallgatóságon ismét mozgás hullámozott végig. Az elnök csendre intett. A vádlott folytatta:

— Az őrmester ur bomlott Mari után... Mari meg...

A vádlott elakadt. Védőjére pillantott, s az bátorítólag intett felé.

— Mari, mikor a kantinban az őrmester ur meg akarta ölelni, hozzám ugrott és azt mondta: ne hagyjam! En erre odaszóltam az őrmesternek:

— Látja az Ur!...

— S az őrmester másnap felültetett egy tanulatlan szürkére. A szürke elragadt velem. A lábam kicsuszott a kengyelből. Lebuktam... Azután csak arra emlékszem, hogy a kórházban a fejem jég közzé volt kötve. Fáztam. Aztán meg olyan melegem volt, hogy majd meggyultam. Beteg voltam. Az Urhoz fohászkodtam: szabadítson meg engem gyötrelmemtől. Egy öreg jött hozzám s azt mondta:

— Az Ur küldött.

— Én rámondtam:

— Az Ur hozott. Mit parancsol az ő szolgájának?

Az öreg szólt:

— Meghallgatott az Ur. Segítségére küldte Bosszus Miskát. Szolgáljon neked.

— Áldott az Ur! szóltam. Hol vagyon a segítségem?

Az öreg szólt:

— Alattad.

— Én kérdeztem:

— Nem látom?

Az öreg azt mondta:

— Hunyd be a szemedet és látod.

— És úgy cselekedtem. Behunytam a szememet és megláttam Miskát... Alattam volt és én a nyakában, a vállai közt ülve feküdtem.

A közönségből mozgás nesze hangzott fel. Az elnök csendre figyelmeztetett. A bíró kérdezte:

— Hogy nézett ki az a Miska?

— Éppen úgy, mint én néztem ki suhanéz koromban instállok...

— Ugy néz ki most is?

— Szakasztott olyan, mint volt...

— Mi történt azután, hogy meglátta a Miskát?

A vádlott folytatta:

— Miska így szólt hozzám:

— Ne busulj! én vagyok a katona te helyetted.

Te az Ur szolgája vagy. Neked nem szabad fegyvert fogni, embert ölni, de nekem szabad. Nem vagyok a gyülekezet tagja. — tisztátalan vagyok...

A vádlott elhallgatott.

A teremben percnyi csönd állott be.

A közvádó felemelkedett s a tárgyalás elejtett fonálát felvételni kérte.

Az elnök átvette a szót:

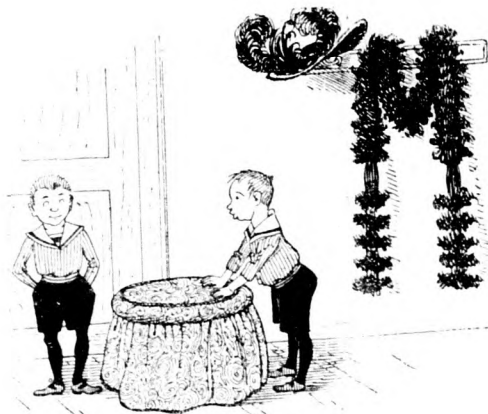
— Adja elő a gyilkosságot körülményesen. Beszélje el, a hogy történt.

(Vége köv.)

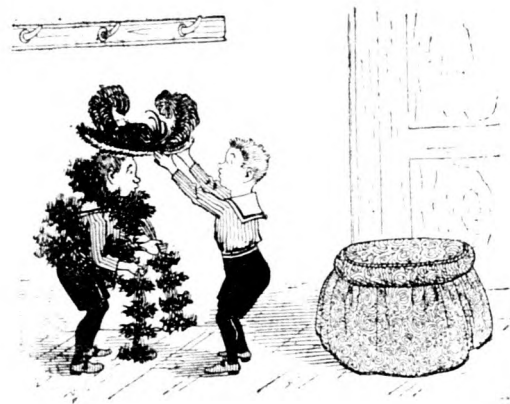
Meglepjük a mamát.

— Kép szöveg nélkül. —

1.

2.

3.

4.

Képeinkhez

A lovasrendőr. Mind hűvösebb lesz az idő. A csavargó kisebb-nagyobb tolvajokat nem takarja el a falomb, hát bekerülnek a téli szállásra a dutyiba. Képünkön éppen igazolásra szólítja a rendőr bácsi a két csavargót. Hát vakarózik is az egyik, hogy igazolja kilétét, a mi ritkán jár szerencsével, mert a lovasrendőr bekiséri holmi lopásokért őket.

A mesehallgatók. Kedves gyermekesoport, érdekes arczocsák, mosolygó ajkak. Gyönyörűséggel hallgatják a mesét, talán éppen a Péterfi bácsi kedves székely meséin mulatnak, hogy az óriás Böcző ismét hazudott és tetten érték. Ninesen is szebb a gyermekornál, mikor boldogít egy szép mese.

A művész és bikája. Az állatszoliditás és tanítás óriási fejlődését tapasztalhatjuk napjainkban. Van egy czirkuszos, a ki nem kisebb állatot, mint egy bikát tanított be engedelmességre és lovaglásra, meg hordón állásra. Igazán csodálatos a türelem, de szép az elért siker is.

Szótalány.

Egy szó vagyok, két betűm van,
Néglátsz, mihelyt a tél itt van.
De azért mást is jelentek,
A lovat így állítják meg,
És ha olvassz visszafelé,
A szived is sóhajt belé.

A megfejtéseket legzélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

Megfejtési határidő 1903. november hó 15.

A „Független Ujság“ 43. számában közölt talány megfejtése

»Rákóczi Ferenc«

Helyesen fejtették meg: Sass Jolánka, Joó Mariska, Beke Piroška, Renner Gizi, Bellusné Huszár Mariska, B. Szabó Sándor, Ferenczy Sándor, Fekete Antal, ifj. Beviz Gyula, Bede Ferencz, Kardos János, Renner Dezső, Boros András, Jakab Imre.

A sorshuzárnál Bellusné Huszár Mariska (Deménd) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás „Góbéságok“ című könyvét küldöttük meg.

Ex-lex után.

Férj: No, édes feleség, most már aztán térj eszedre, légy jó háziasszony.

Feleség: Miért olyan egyszerre?

Férj: Vége az ex-lexnek.

Magyarázat.

Fu: Apám, mi az a klasszikus zene?

Apa: Klasszikus zene az, amelynek akár tetszik, akár nem, muszáj tetszeni.

Használt képlemezek (klichék).

A »Független Ujság«-ban megjelent szép képlemezeket olcsón eladja, esetleg kölcsön adja a

»Független Ujság« kiadóhivatala

Budapest,

IX. ker. Üllői-ut 25. sz.

• LEVELES SZEKRENY •

Seres István urnak. Gattaja. Tudatjuk, hogy három Seres István előfizetők van és így nem Ön az, akinek sorsjegye a törlesztési huzáson kihuzatott. Különb tudunkkal gattajai Seres István sorsjegyeiről az utóbbi időkben nem is kérdezt szerkesztőségünkbe. Hátha az Öné nagy nyereséggel jön ki?! Adja Isten! — Cs. K. Jákó. A talány összeállítás nem helyes, mert nincs mind a 34 betű felhasználva. Próbálja meg még egyszer és a 26-ik betűt is illessze be valahová. — Simonffy Gábor urnak. Ezt a hirt már napi lapokban is olvastuk. Mindenesetre érdemes volna teljes szövegét nemcsak ennek, de más ellenszenvre gerjesztő daloknak is összegyűjteni. Ez hazafias ügy és minden nagyobb lap felveszi. Tessék a „Hazánk“ szerkesztőségének beküldeni a gyűjteményt. Üdvözlét. — Kecskeméti József urnak. Az ügyben hiába vár elintézet, míg a képviselőház újabb törvényekkel nem intézkedik róla, amire persze nem egyhamar van kilátás. — Szabó Mariska. Keszthely. A „Székely Mesék“-re már most elő lehet fizetni portómentes küldéssel 1 koronával. Husz kedves mese és 50 szép kép lesz a könyvben. Megrendelési cím: Péterfy Tamás író. Budapest. IX. Köztelek.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1903. november 7-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendő.) Buza 07:70—08:70
K. Rossz 6:15 K-tól 6:30 K-ig. Árpa 5:45 K-tól 5:70 K-ig, jobb minőségű 6:— K-tól 6:20 K-ig. Zab 5:70 K. Tengeri 6:40 K.
Lisz ár 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K26:80	26:20	25:30	24:60	24:00	23:50	22:40	20:80	13:00	

Takarmányvásár. Réti széna 400—550 fillér, muhar 420—520 fillér, zsupszalma 240—260 fillér, alomszalma 230—240 fillér

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 105—17 fillér, 260—280 kg.-mos 94—98 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 106—104 fillér, szerb 1—110 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 72—78—, középminőségű 63—70—, alárendelt minőségű magyar ökör 52—62—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 50—56:00, magyar tehén középminőségű 54—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 54:00, szerbiai ökör jobb minőségű 75—77—, kivitel —, középminőségű 68—73—, szerbiai bika 48—72—, szerbiai bivaly 34—44.—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban élő borju 100—110 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyúk páronként 2:60—3:20 K, csirke 1:10—1:80 K, kappan hizott — K.— — K. Rucza 2:—2:80 K. Lud sovány — K. Pulyka sovány 3:10—4— K.

Tojás alföldi 62—64 K, erdélyi 60—61 K, ládánként. Teatojás 100 drb — K.

Tejtermékek. Teavaj 1:80—2:10, tejföl 70—80 fillér literenként, főzővaj 1:40—1:60 K. tehénturó 10—14 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 4:60—6:00 1 q — — — — — Petrezselyem 100 kötés 00—0:00, 1 q 16—18—, zeller 100 drb 1:00—1:60, karalábé 1—2—, vöröshagyma 100 kötés 00—60 drb 6:00 q 6:00—20—, foghagyma 16—18—, vörösrépa 100 drb. 1:70—1:90, fehérrépa, fejeskáposzta 30:00—34:00—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00. vöröskáposzta 00—00—, fejessaláta 5:00—1:60, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 42:00—1:80. sárga 4—5—

Buzakorpa finom 8— K, durva 7:80 K.

Egyéb magvak: mák 28—32 K 1 q., bab fehér nagyszemű 20—42 K, aprószemű 26—36 K, tarka 20—24:00 K, lencse 28—40 dorsó héjas 32—38 K, lóhere 40—56 K, luczerna 64—76 K. paltaczim 26:00—28:50 K.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcseplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig,
 szalmakaszalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták,
 konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
 „COLUMBIA-DRILL” legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók,
 szecs kavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
 őrlő-malmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
 ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra irgyn és bérmentve küldetnek.

A „Lóhere” védjegyű
Thomas-Salak
 a legjobb és legolesőbb
foszforsavtrágya

az összes kalászos, lóhere, takarmány és kapásnövény,
 kerti vetemény alá, valamint rét és legelő, főleg komló és szőlőkre.
 Ezen thomassalak hazánkban, a legutóbbi években eszközölt trágyá-
 zási kísérletek alkalmával, kizárólag kitűnő eredményt mutatott fel.
 Csak a „LÓHERE” védjegyű thomassalak származik a
 csehországi Thomasművekből.

A „Lóhere” védjegy kezeségét nyújt az áru föltétlen tiszta-
 sága, idegen anyagoktól való mentessége és leg-
 nagyobb mérvű oldhatósága tekintetében.
 Áránlatok, szakiratok és bármely irányban kívánt felvilágosításokkal
 készséggel szolgál a
 Csehországi Thomasművek eladási irodája, Bécs.
 Vezérképviselője Magyarországon:
László Marcell BUDAPEST, VI.,
 Terezy-körút 22. sz.

ÜRL REZSŐ
 sertésbizományos
 — Budapest —
 József-körút 22—24.

Sertéseket
 sovány és hizott
 állapotban és leg-
 magasabb napi ára-
 kon értékesít.

Sürgőnyozim: Consum, Budapest. Telefon: 25—02.

Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság
 Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 20. szám.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főze-
 lékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra
 jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányo-
 zásra vonatkozó mindenemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok
 stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
 Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmiszer
 bizományi értékesítést elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.
 Sertésbizományi osztály: A ferencvárosi sertésvásáron elvállalja
 hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közelebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA
 photocinkografiai műintézete
 Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: =====
 mindennemű nyomtatványhoz szükségelt
CLICHÉKET
 Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-
 typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
 zetek, alaprajzok photolithografiallag leg-
 szebben, legolesőbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Szecs kavágó és répavágó-gépek
 kézi és eróműhajtásra.

Burgonyamosó- és osztályozó-gépek
 Casali-féle szabadalmazott erőhajtású, valamint egyes
 és kettős tengeri morzsolók, kézi hajtásra.

„Rapid“-darálók, Takarmány-füllesztők.
 Teljes takarmánykamara-felszerelések,
 melyek sok évi tapasztalatok alapján, a helyi vi-
 szonyokhoz mérten, díjmentesen szerveztetnek,
 legjobb szerkezetben és gondos kivitelben szállíthatnak

KÜHNE E. hazánk legrégebbi **MOSONBAN.** Főraktár:
 gazdasági gégyára által Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

— 1902. évi forgalom 28,000 bál. —

Felhívjuk
a t. cz. **gazdaközönség**
figyelmét
a **budapesti**
gyapju-aukceziókra

melyek minden évben **julius és szeptember**
hónapokban tartatnak meg.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN
Iroda és gyártelep: —
VI., LOMB-UTCZA II.

Tejgazdasági gépgyár
Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.
Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.
Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 550 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 60000 darab.

Gazdak Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. sz., II. em.
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
egy is mint a

Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítási alap:	
Kormány hozzájárulása	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.120.— kor.
Tartalékok	190.400.30 kor.
Összesen	1.858.520.30 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugy-zintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Geittner és Rausch
BUDAPEST, Andrassy-ut 8.

Az eredeti
„Melotte” tejfölözógép
képviselei.

Teljes tejgazdaságok, baromfi-tenyészetek és borpincze berendezések.

Árajánlattal szívesen szolgálunk ingyen.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal, —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a —

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.